

JÄTTEKAST, n. 5. Så kallas stora enstaka stenar, dem trollen sägas i forntida hafva kastat bort åt någon kyrka, när de blifvit vredgade öfver klockljuden.

JÄTTEKRIG, n. 5. 1) Krig emot jättar. — 2) Ofantligt stort krig, t. ex. Europas emot Napoleon.

JÄTTEKULA, f. 1. Håla, kula, der en jätte tros hafva haft sin boning.

JÄTTELIK, a. 2. Till storleken liknande en jätte. *En j. man, växl.*

JÄTTEMUSSLA, f. 1. Den största af alla bekanta musslor, stundom 5 fot lång och af 600 skålpunds vikt; skalet ofta 6 tum tjockt; ätlig; finnes i Röda och Indiska Hafvet. *Tridacna gigas.*

JÄTTEORM, m. 2. En art af ormslägdet *Boa*, i Sydamerika, 40 fot lång; vistas vid vatten. *Boa murina.*

JÄTTEPOLYP, m. 3. En art Polyp, 5 till 6 fot lång, med rund kropp, 8 fångarmar, 6 gånger så långa som kroppen och tjocka som en mansarm. Finnes i Europeiska haf. *Octopus vulgaris.*

JÄTTEPUMPA, f. 1. En art af Pumpornas slägte, som väger ända till 12 pund. *Cucurbita maxima.*

JÄTTEQVINNA, f. 1. 1) Qvinna af jättarnes slägte. — 2) Ovanligt lång qvinna.

JÄTTESKAPNAD, m. 3. Se *Jättegestalt.*

JÄTTESKÖLDPADDA, f. 1. En art Sköldpadda, i tropikhafven, 6 till 7 fot lång och ända till 800 marker tung. *Chelonia Midas.*

JÄTTESPÅR, n. 5. Så kallas de, fotspar af menniskor liknande, urgröpnigar i berg hållar, hvilka flerstädes anträffas.

JÄTTESTEG, n. 5. Ytterst långt steg. — (Fig.) *Gå med j. till målet*, utomordentligt fort.

JÄTTESTEN, m. 2. Se *Jättekast.*

JÄTTESTOD, m. 3. Bildstod af öfvermenschlig storlek.

JÄTTESTUGA, f. 1. Så kallas af allmogen de urgamla griftlemningar, hvilka tillförene inbegrepos under det gemensamma namnet Kummel, men numera kallas, dels Halfkorsgrafvar, dels Dyrhus.

JÄTTESTYRKA, f. 1. Öfvermenschlig, högst ovanlig styrka.

JÄTTETALL, f. 2. Ett slags Tall i Californien, med en fot långa barr; anses vara det högsta af alla träd. *Pinus lambertiana.*

JÄTTINNA, f. 1. Se *Jätteqvinna.*

JÖNS, nom. prop. m. 2. 1) Mansnamn, sammandraget af Johannes. — 2) (fam. skämtv.) *J. ell. Dummer J.*, dum menniska.

JÖSSE, fam. i st. för *Jöns.*

K.

De ord, som ej finnas under K, sökas under C.

K, kå, n. 4. 1) Elfte bokstafven i alfabetet. a) Har ett hårdt ljud i de flesta ord, nämligen: c) Näst framför *a, o, u, å*, t. ex.: *Kanna, kor, kunna, kål*. Undantag: *Skarlakan, marskalk, menniska, menniskor*, i hvilka ordet *sk* läses som *sch*. — β) Framför en annan konsonant i samma stafvelse, t. ex.: *Klappa, knä, kråla, riksdag, vakt*. — γ) I slutet af ord och grundstafvelser, t. ex.: *Ek, eken, vacker*. — b) *K* uttalas som *tj* framför *e, i, y, ä, ö* i samma grundstafvelse, t. ex.: *Kedja, killing, kyla, källa, köra*. — Anm. *K* bibehåller sitt hårda ljud, om *e, i* ej tillhöra grundstafvelsen, t. ex.: *Rik-e, vik-it, sak-en*; likaså i orden *Orkester, kör* (chorus). — c) *K* framför *j* uttalas i ordet *Kjortel* som *tj*. — d) I orden *Skjorta, Skjul, Skjuta, Skjuts* uttalas *skj* som *sch*. — 2) Ljudet, som uppkommer, då bokstafven *k* uttalas. — Man säger äfven *k-ljud*. — 3) Förkortningar: *Kl.* = klocka.

KABAL, se *Cabal*.

KABALERA, v. n. 1. Stämpla, förehafva komplotter.

KABBALA, kabbala, f. sing. (hebr. *Kabalah*) 1) Judarnes religiösa traditioner. — 2) Deras hemliga teologi, såsom motsats till Talmud eller den offentliga.

KABBALIST, --'sst, m. 3. En, som studerar och är kunnig i kabbala.

KABBALISTISK, a. 2. Som tillhör eller har afseende på kabbala. *K. tolkning af bibeln. K-a tecken.*

KABEL, se *Kabel*.

KABELSJÖ, m. 2. (sjöt.) Svalp, som uppkommer på hafsytan, då vind och ström äro motsatta.

KABELLÖK, m. 2. ell. **KABBELEKA**, f. 1. Ört med gula blommor, vid käll- och bäckrännilar. *Caltha palustris*. Kallas vanligen Kallfeka.

KABBLA, v. n. 1. (sjöt.) *Sjön k-r*, vägorna bryta sig emot hvarandra.

KABEL, káb'l, m. 2. pl. — *kablar*. (skepp.) Kabelslaget tåg, som begagnas vid varpning; i allm. hvarje kabelslaget tåg. [Kabel.]

KABELGARN, káb'lgárn, n. 5. Grofva hamptrådar, hvaraf tågvirke förfärdigas.

KABELGATT, n. 5. (skepp.) Förvaringsplats på fartyg, för block, tåg, m. m.

KABELJO, káb'ljó, m. sing. (T. *Kabeljau*) Insaltad Stortorsk (*Gadus morrhua*). [Kabiljo, Kabiljo, Cabiljo.]

KABELLARIUM, kabällarium, n. 3. pl. — *rier*. (skepp.) Tåg eller ketting, som på örlogsfartyg begagnas att fästa ankartåget till gångspelet vid ankarets lättning.

KABELLÄNGD, f. 3. (sjöt.) En längd af 120 famnar.

KABELROTING, m. 2. Ostindisk art af Rottinglägdet, som uppgifves få en längd af 250 alnar. *Calamus Rudentum*.

KABELSLAGEN, a. 2. neutr. — *el*. (skepp.) *K-el* kallas det tågvirke, som är hopsnodd af trenne trossar, hvilka hvar för sig kallas Kardeler.

KABELTROSS, m. 2. ell. **KABELTÅG**, n. 5. Se *Kabel*.

KABINETT, --nä'tt, n. 3. o. 5. (fr. *Cabinet*)